

flaget gaar ud fra, er vistnok fuldkommen rigtig; og den stemmer jo ogsaa med vore almindelige Lønningslove, hvor man lader de Embedsmænd, der efter Lovens Udkommen forblive i samme Embede, blive uberørte af Lønningsloven. I saa Henseende ere nærværende Lovforslag og de almindelige Lønningslove altsaa i fuldkommen Overensstemmelse med hinanden. Slutningen af § 16 vil ogsaa navnlig for Offringens Bedkommende slaa den Tanke fast, idet det hedder: „Forjaavidd disse Bestemmelser indeholde en Forandring i den hidtilgjældende Lovgivning, træde de først ved Vacance i Kraft efter Udlobet af Raadensaaaret“. Den i disse Ord foreslaaede Bestemmelse skal jeg indrømme er fuldkommen rigtig fra Theoriens Side, men jeg tror, at naar man tager Sagen fra den praktiske Side, vil den blive en anden; thi jeg tror ikke, at de Præster, som forblive i deres nuværende Embeder, ville forblive uberørte af Loven, uagtet Loven bestemmer, at Offringen skal vedblive for dem som forhen. Loven i sit Princip — i sit Princip, siger jeg — forkaster Offringen, og efterat Loven — forudsat at Lovforslaget bliver til Lov — er udkommen, vil jo efterhaanden, som der indtræder Embedsledighed, og Embederne besættes med nye Præster, Offringen lovmæssig ophøre hist og her i de forskjellige Menigheder. Men det er min Overbevisning, at den dermed indtrædende Bevidsthed i Folket om Lovens Hensigt med at ville afflasse Offringen som en urigtig Lønningsmaade, som den vil søge at komme bort fra, saavel Bevidstheden herom, siger jeg, som Exemples Magt fra de Menigheder, hvori der har fundet nye Ansættelser Sted og dermed Ophør af Offringerne, — alt dette tilsammen vil gjøre de fremdeles offeringspligtige Menigheder mindre tilbøielige til at vedblive med Offringen ialtfald i samme Omfang som hidtil, og den praktiske Følge vil da let blive, at deres Præster, gennem en aftagende Indtægt, ville blive berørte af Loven, uagtet det ikke var Lovens Tanke, at de skulde blive berørte deraf. — Man kan jo nok sige, at de jo have Udkomst til gennemtvangsbestemmelser fremdeles at blive Offring tilfikkret, men vi vide jo Alle meget godt, at en Henvisning til tvangsbestemmelser

paa dette Omraade er en meget daarlige Trost for Bedkommende. Min Betænkkelighed overfor denne omtalte Bestemmelse er hentet fra de Forhold, som bleve antydede af det ærede Medlem for Ribe Amts Adc Balgfreds (Ter-mansen), nemlig fra Forholdene i Ribe Stift, thi, saavidt jeg veed, har det ærede Medlem fuldkommen Ret i, at i Ribe Stift udgjør i Gjennemsnit Offringen omtrent $\frac{1}{4}$ af samtlige Embedsindtægter, altsaa en meget betydelig Del, medens Offringen i de øvrige Dele af Landet har i Forhold til samtlige Indtægter et meget mindre Omfang, vel kun $\frac{1}{8}$ indtil $\frac{1}{12}$ af hele Indtægten. Man vil altsaa forslaa, at navnlig derovre i Ribe Stift, hvor der findes saamange smaa Embeder, og hvor Offringen udgjør en saa væsentlig Del af samtlige Embedsindtægter; ville disse karveligt afslagte Præster daarlige kunne taale nogen betydligere Indskrænkning i den Indtægt, de hidtil have haft af Offeret; men vil Loven i Praxis føre med sig, og dette tror jeg, den vil, at disse Præster paa denne Maade ville faae en kjendelig Forringelse i deres Indtægter, saa tror jeg ikke, at man saa ganske ligegyldigt kan se paa en saadan forudseelig Følge af Loven. Vi bor vistnok unde dem den samme Sikkerhed i dette Lovforslag, som vi pleie at unde andre Embedsmænd i de Lønningslove, som vi vedtage for dem. (Berg: Ja, det gjøre vi ogsaa.) Det ærede Medlem siger, at det gjøre vi ogsaa, ja, i Theorien gjøre vi det, men i Praxis tror jeg, som sagt, ikke det vil være Tilfældet. Jeg tror, som sagt, at Bevidstheden om Lovens Bestemmelser og Exemples Magt i sine praktiske Følger vil føre dertil, at der vil fremkaldes en Utillbøielighed til at offere i de virkelig offerpligtige Menigheder. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Balgfreds (S. A. Hansen) vil have som Betingelse for Offringens Afløsning, at Sogneraadet og Præsten skulde være enige om at forlange denne Afløsning mod Bederlag af Kommunen. Det er en Selvfølge, at hvor denne Enighed er tilstede, onsker jeg Offringen afløst; det ligger jo i mit Vædringsforslags Natur, men jeg har ikke troet, at denne Forudsætning absolut skulde være tilstede, for at Offringen skulde kunne forlanges afløst. Jeg gjør jo langtfra